

bedoeld zijn om het initiatief van het dichtgenootschap *Kunst wordt door IJver Aangespoord* (dat uitmondde in de stichting van een waar toneelgenootschap, *Finis*) en het initiatief *Venrooij* op één spoor te brengen. Het toneelminnende vroedschapslid was bovendien nodig om de theateractiviteit van de nodige politieke steun te voorzien.

Achter de eerste Rotterdamse schouwburg gaat dus de nodige activiteit om een basis te geven aan een duurzamer toneelleven. Deze activiteit gaat uit van welgestelde heren, meest actief in de handel en veelal remonstrants en patriottisch georiënteerd. Daarom echter nog niet direct broeders in de Kunst. De conflicten die uitbraken binnen de Sociëteit zijn voor een belangrijk deel te verbinden met de heftige strijd tussen de twee voornaamste acteurs die in die jaren actief waren in Rotterdam, Jan Punt en Martin Corver. Corver had in 1763 verongelikt Amsterdam verlaten. Na een paar jaar had hij zich in Den Haag en Leiden gevestigd, waar hij als theatereigenaar en directeur van een Hollandse troupe opereerde. Regelmatig speelde hij in die tijd op de kermis- en van Rotterdam en Delfshaven. Punt, de voornaamse reden van Corvers vertrek, nestelde zich in mei 1773 dus weer in het territoir van zijn rivaal.

Dat geeft de hierboven aangehaalde tekst van Corver een enigszins insinuerend karakter: Corver moet de vestiging van Punt in Rotterdam met lede ogen hebben aangezien. Hij steekt zijn arglist over Punt's komst in 1773 niet onder stoelen of banken wanneer hij beweert dat de stal van Erkelens vanaf 1 mei 1773 eigenlijk *zijn* permanente theater had moeten zijn. Zou Corver 'mei 1773' alleen genoemd hebben om Jan Punt tot het soort 'onderkruiper' te maken? Gezien de houding van het Rotterdamse stadsbestuur tegenover toneel in die tijd lijkt Corvers suggestie dat van regeringswege het toneelleven onder zijn leiding duurzamer gestructureerd moest worden hoogst onwaarschijnlijk. De suggestie is anderzijds zó merkwaardig en gespecificeerd, dat men zich af moet vragen tot welk doel het geheel verzonnen zou kunnen zijn. Mogelijk heeft Corver een incidenteel gesprek met een vroedschap, op persoonlijke titel, gewichtiger doen voorkomen, door in zijn latere herinnering de functie van de man te benadrukken en de suggestie te wekken dat het om 'beleid' ging.¹⁵⁾ Achteraf schrijvend kon Corver veel '*wahre Geschichte*' naar zijn hand zetten, maar niet van alle feitelijke conflictstof abstraheren.